

Tashko Lako

BIBLIOTEKA
SHYTETIT

B34-3
L18

NOVATORI ME TAKIJE

OSH-7
L19

TASHKO S. LAKO

NOVATORI ME TAKIJE

(Tregime dhe skica humoristike)

SHTËPIA BOTUESE «NAIM FRASHËRI»

KËSHTU MENDOJ UNË...

Unë jam unë dhe, meqenëse jam unë, këtu ku jam unë dhe komandoj unë, do të bëhet kështu si mendoj unë. Qartë? Qartë thuaj. Atëherë dëgjoni:

Po e filloj me ju, shoku agronom. Unë mendoj se studimi juaj, që ka të bëjë me studimin e tokave, do studjuar me kujdes, sepse pa një studim të tillë të këtij studimi kaq shumë të rëndësishëm, çështja e studimit të tokave mbetet në themel e pastudjuar dhe kjo i sjell një dëm të pakrahasueshëm vetë problemit të studimeve. Kështu pra, i dashur, meqenëse për të studjuar imtësisht e me tërë seriozitetin e duhur studime të tilla duhet kohë, dhe ne tani nuk kemi kohë, po e lëmë këtë çështje për një kohë kur të kemi kohë. Atëherë gjithçka do të zgjidhet në kohë, sepse do të shqyrtohet pikërisht në kohë. Kështu mendoj unë...

Dy fjalë edhe me ju, shoku zooteknik. Unë mendoj se propozimi juaj, që na tërheq vëmendjen lidhur me vëmendjen që duhet të tregojmë për sigurimin e bazës ushqimore, meriton një vëmendje të posaçme, po fatkeqësisht sot ne nuk mund ta përqëndrojmë dot vëmendjen tonë në këtë problem, që kërkon kaq shumë vëmendje, për shkak se e kemi drejtuar vëmendjen në të tjera drejtime, ku pa një vëmendje të vëmendshme nuk mund të nxirret asgjë në shesh. Kështu mendoj unë...

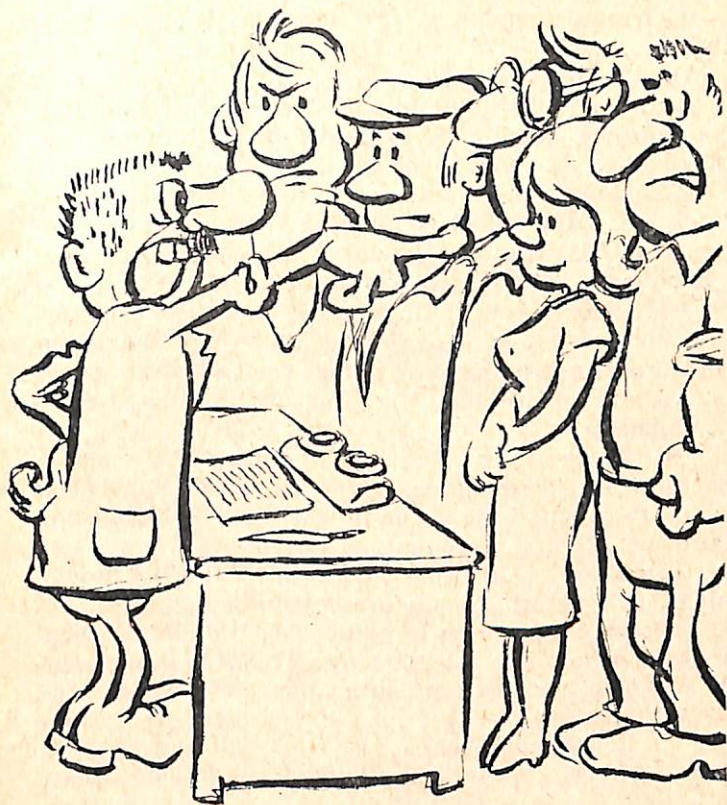
Ju, shoqe, na lejoni t'i biem ca si shkurt, që të mos

e qarkosim gjatë e gjatë e ta bëjmë mullar si litar gjemie. Ju kërkoni të çelen çerdhe e kopshte për fëmijë në çdo brigadë, në mënyrë që të dalin në punë të gjitha nënat me fëmijë? Unë mendoj se ju e keni mirë që e shtroni këtë problem, për faktin se vetë ngritja e çerdheve dhe e kopshteve është një gjë e mirë por, që në çerdhe e kopshte punët të na shkojnë sa më mirë, do të jetë më mirë që të mendohemi njëherë mirë e mirë në është mirë që t'i ngremë këto çerdhe e kopshte mot e jo sot, që kështu gjithçka të na shkojë mirë. Mirë? Mirë thuaj. Ja, kështu mendoj unë...

Po ti, o vëlla i vogël? Të dërgojmë ushqim në brigadë, thua? More, more, more! E di që mirë thua! E, meqë thua mirë, ja ku po ta them edhe unë se, këto që thua, do t'i kem parasysh, që t'i them atëherë kur duhen thënë. Sot për sot nuk kemi nge të themi të tilla. Bukur e thashë? Bukur thuaj. Kështu mendoj unë...

Hë, o shoku brigadier? Nxirre të shkretën, e mos e mbaj ballgëm? Ti mendon se duhet të bëjmë specializimin e kulturave. Ky është një mendim special, që kërkon një specializim të veçantë e që është i lidhur ngushtë me specializimin e njerëzve dhe të tokës. E tërë kjo e marrë së bashku kërkon një punë speciale, që hëpërhë ne as që kemi mundësi ta mendojmë e le pastaj ta zbatojmë. Kështu mendoj unë...

Ka edhe një pyetje: Ç'të bëjmë, të paravadihim e pastaj të mbjellim, apo të mbjellim e më pas të vaditim? Agronimi thotë të paravadihim. Brigadieri thotë të mbjellim më të thatë. Pleqtë na këshillojnë të thyejmë plisat me tokmak, ndërsa traktoristët ngulin këmbë të përdorin branën e rëndë. Edhe ashtu, edhe kështu. Edhe kështu, edhe ashtu. Asnjëri nuk i bie shkurt e nuk e prek thelbin e çështjes. Këtë po e bëj unë. E shihni? Në qiell po duken re nuplore dhe qafa e rosakut po mbyllet. Koskat

po më çajnë e kryqëzet më janë mbërthyer aq ters, saqë nuk po i luaj dot. Kjo do të thotë se shiun e kemi në prak të derës. Pra të mos mbjellim po të prashitim. Qartë? Qartë thuaj. Kështu mendoj unë...

Po një ditë i thanë:

— Kështu mendon ti? Të dëgjuam. Tani, na dëgjo edhe ne.

Dhe folën me radhë.

Agronomi: — Studimin e tokave e përfunduam. Pas-këtaj duhet të mbjellim në përputhje me të dhënat agrope-dologjike. Kështu mendojmë ne.

Zootekniku: — Planin e mbjelljeve të foragjereve e plotësuam. Edhe sillazh kemi bërë mjaft. Edhe koncentrate kemi. Blegtorinë tani duhet ta ushqejmë në bazë të një racioni të studjuar. Kështu mendojmë ne.

Një shoqe: — Këshilli popullor vendosi të çelë kopsh-tin dhe çerdhen në sektorin tonë, ndërsa ju, shoku përgjegjës, duhet të lëshoni një urdhër për t'i pajisur ato me materialet e nevojshme. Mjaft më me zvaritjet. Kështu mendojmë ne.

Një kooperativist: — E, shoku përgjegjës, t'u mbush mendja? Gëzohemi shumë, që më në fund u bindët. Ne presim të na vijë ushqimi në brigadë dhe... Mos na sorollatni më. Kështu mendojmë ne.

Brigadieri: — E bëmë planin. Specializimi i prodhimit është kryesori. Kështu mendojmë ne.

Përgjegjësi i dëgjon të gjithë. Ai mendon... Po edhe të tjerët mendojnë... Ai është një. Të tjerët janë shumë. Ai ka vulën, por ata kanë gurin dhe arrën. Ata të vënë, ata të heqin.

Ai flet mendueshëm:

— Shoqe... Shokë... Ju e kuptoni... Unë kështu mendoj...

Po ata ia prenë shkurt:

— Këtu bëhet si mendojmë ne e jo si mendoj unë. Mos e harro këtë, shoku përgjegjës!

Dhe ai nuk e harroi.

Dhjetor 1971

OPERATIVI

Shoku Selim është me «përgjegjësi». Ai zë një vend drejtues në aparatën e pushtetit në rreth dhe si i tillë i duhet të bredhë poshtë e lart nëpër kooperativat bujqësore, «t'u japë zemër» kryetarëve të kooperativave, «t'u shtojë entuziazmin», «t'i vëjë në pozita më të fuqishme revolucionare», «t'u ngrejë në një shkallë më të lartë frymën e mobilizimit» dhe të marrë masat më urgjente për të zbatuar detyrat e planit. Siç shihet, ka shumë punë ai e, brenda ditës i duhet të dërsijë mjaft, në rast se nuk ia do zemra që të dalë në raport para eprorëve të tij e t'i kullojë djersa gjatë gjithë tragës së kurrizit.

«Dielli duket që në mëngjes», thotë një fjalë e urtë, dhe shoku Selim, që nuk e harron këtë por e ka bërë moto të veprimtarisë së tij jetësore, «punën e mbarë» që në mëngjes e nis. Sapo del në zyrë, fërkon duart, bën shkri-fjen e mëngjesit duke i ardhur dy-tri herë rrotull tavolinës, kërkon evidencën, së cilës i hedh një vështrim vetëtimthi, thërret shoferin dhe, pasi merr kontakt me shefat e tij eprorë, sipas planit, si era me shi niset me shërbim poshtë në bazë, për ndihmë e kontroll a për kontroll e ndihmë.

Vizitën e parë e bën në kooperativën bujqësore «Agi-mi». Rrugës e ngul vështrimin arave ku zbardhëllen pambuku, dhe në vend që të çelet siç janë çelur boçet, ngryset si vjeshta me shi e i kthehet shoferit, Mihallaqit, një babaxhan njeri:

— Hë, o Llaqkë. Ke parë kështu ti? Pambuku digjet arave, e ata digjen pas muhabeteve. Ah, ç'dembelë që janë!

— Ashtu vërtet, — ia pret instinktivisht Mihallaqi, me vështrimin të ngulur në xhadenë gjithë gropa, — dembelë të mëdhenj janë.

Automobili qëndron para zyrave të kooperativës. Shoku Selim zbret dhe përshëndetet me drejtuesit që dalin dhe e presin me përzemërsi. Shoku Selim shkrehet menjëherë, sapo vë këmbën në zyrë, ndërsa zëvendëskryetari i kooperativës, që vë re se ai hodhi këmbën e majtë e jo të djathtë, siç është mbarësia, murmurit:

«Tersllëk. Urdhëro e prit tani!...»

Dhe dëgjon rrufetë e shokut Selim, që shkarkon me kërcëllimë të madhe.

— Turp! Turp ju them, dëgjoni? Do të mbajmë qëndrim! Mjaft kemi toleruar. O mblidhni pambukun sa më shpejt, o ejani vetë në komitetin ekzekutiv të rrethit! Qartë? Qartë thoni!

— Si urdhëron, shoku Selim! — Qe përgjigjja që mori atë çast.

Kjo e kënaqi. U ngrit.

— Bukur. Do ta shohim. Hajdeni, forca!

— Si urdhëron, shoku Selim! — Qe përsëri përgjigjja që priti.

Vuri këmbën në makinë, u ul në sedile, mbylli derën dhe nxori kryet.

— Dëgjuat? — ngulmoi. — Forca, ju them! Hajde jepini!

— Si urdhëron, shoku Selim!

— Mirë u pafshim!

Makina merr udhën përsëri duke u drejtuar kësaj rade dhe nga ana e kooperativës bujqësore «Përparimi». Përsëri shoku Selim vrenjtet si qielli me re të rënduara dhe turfullon:

— E sheh, o Llaqkë? E shoh thuaj. U lodhëm së dhëni këshilla, e këta as që i varin vëth në vesh fare, po nga njëri vesh u hyjnë e nga tjetri u dalin. Tokën e kanë pluguar, po u mbushet mendja të mbjellin? Jo, more! Në të tyren që në të tyren!

Hedh përsëri vështrimin ugareve dhe befaf thërret:

— Ja ku qenka. Mbaje, o Llaqkë dhe, pa lëvizur nga sedilja, thërret: — Pa hajde, pa hajde, o shoku kryetar! Hajde, se na e çuat buzën prapa veshit!

Kryetari i kooperativës bujqësore «Përparimi», një djalë i ri, energjik, afrohet me nxitim:

— Urdhëroni, urdhëroni, shoku Selim. Sot fillojmë mbjelljen e grurit.

— Ashtu?

— Po.

— E pse nuk filluat më parë?

— Tani na duket afati më i përshtatshëm.

Shoku Selim rrudh buzët dhe flet serbes-serbes:

— Shoku kryetar, tjetërherë duhet të zbatoni menjëherë dhe pa asnjë hezitim orientimet e dhëna!

— Më falni, po... Eksperimentimi shkencor..., — deshi të shfajësohej kryetari, po shoku Selim e ndërpreu:

— Eksperimentimi shkencor nuk duhet të vijë në kundërshtim me orientimet e dhëna. Qartë? Qartë thuaj. Po, meqenëse paskeni filluar sot, gjëne shyqyr. Hajde, jepini forca! Gruri është buka e popullit dhe me këtë nuk bëhet shaka. Qartë? Qartë thuaj. Punë e mbarë dhe faqe të bardhë!

— Të falemi nderit, shoku Selim!

Makina mori udhën. Shoku Selim iu drejtua shoferit:

— Drejt e në «Fitorja», Llaqkë! Ata qerratenj janë dehur nga fitorja dhe nuk po arrijnë në fitore. Po e lënë misrin pa korrur. «Si kështu, more? — nisi të fliste me

vete. — Kush ju lejon ju të talleni me bukën e popullit? Jo, shokë. Kjo është e pafalshme!»

Arritën. Shoku Selim zbret dhe me hap të shpejtë drejtohet te zyrat. Atje ishte vetëm shefi i llogarisë.

— Kryetari është arave, — i tha, — atje është edhe agronomi.

— Mirë kanë bërë, — dhe shoku Selim filloi të jepte urdhra dhe udhëzime. — Thuaj të korrin shpejt, se i thonë bukë, qartë? Qartë thuaj. Mos të bëjnë shaka me misrin! Të më njoftojnë sa më shpejt me telefon dhe me evidencë të rregullt! Qartë? Qartë thuaj. Hajde, të fala u bëj të gjithëve!

Dhe largohet. Dielli do edhe dy hostenë të fundoset përtej detit. Edhe shoku Selim merr udhën e kthimit për në zyrë. I kthehet Mihallaqit:

— U lodhëm, o Llaqkë, u rropatëm gjithë ditën. Nuk patëm nge të hanim as bukë, djalli ta marrë! Nejse, mend për nesër. Mbase do të gjejmë ndonjë shalqi. Kështu ndodh kur njeriu harrohet pas punës.

Dhe shton:

— Epo duhet punë, o Llaqkë. Jemi njerëz të punës ne, apo jo?

— Si urdhëron, shoku Selim, — ia bën Llaqka.

Makina qëndron para zyrës. Shoku Selim zbret. Një vartës e pret te praku:

— Të gjithë janë mbledhur e po ju presin, shoku Selim. A do ta zhvillojmë sot bisedën mbi luftën kundër rutinës dhe për zgjidhjen e problemeve në perspektivë?

— Bisedën? Posi. Ja, menjëherë.

Dhe shoku Selim futet në sallë, ku e presin. Pas një çasti ai filloi t'u fliste dëgjuesve se si çdo punonjës me punën e tij duhet të mendojë thellë, të ngrejë e të zgjidhë probleme të perspektivës e mos të përfshihet nga rutina,